

5.1 Tvoření adjektiv

Zjv 21,1-2: εἶδον οὐρανὸν καὶνον καὶ γῆν καὶνην. ὁ ... πρωτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρωτη γῆ ἀπῆλθεν – Viděl jsem nové nebe a novou zemi. První nebe a první země odešly.

καῖνος (nový) a πρωτος (první) jsou adjektiva. Přidávají k podstatnému jménu další popis. V řečtině se musí *shodovat* s podstatným jménem, které popisují. Proto οὐρανὸν καὶνον, ale γῆν καὶνην. οὐρανὸν i γῆν jsou akuzativ singuláru, ale οὐρανὸς je maskulinum a γῆ femininum.

καῖνος samo nemá rod; místo toho používá tvar mužského rodu, když popisuje podstatné jméno mužského rodu, a tvar ženského rodu, když popisuje podstatné jméno ženského rodu. Podobně πρωτος a πρωτη jsou obě nominativ singuláru, ale jedno je „v maskulinu“ (shoduje se s οὐρανὸς) a druhé je „ve femininu“ (shoduje se s γῆ).

Většina adjektiv se *skloňuje* jako ἀγαθος (dobrý):

		maskulinum	femininum	neutrum
sg.	N.	ἀγαθος	ἀγαθη	ἀγαθον
	G.	ἀγαθου	ἀγαθης	ἀγαθου
	D.	ἀγαθῳ	ἀγαθῇ	ἀγαθῳ
	A.	ἀγαθον	ἀγαθὴν	ἀγαθον
pl.	N.	ἀγαθοι	ἀγαθαι	ἀγαθα
	G.	ἀγαθων	ἀγαθων	ἀγαθων
	D.	ἀγαθοις	ἀγαθαις	ἀγαθοις
	A.	ἀγαθους	ἀγαθας	ἀγαθα

Poznámky

- Tyto koncovky už známe. Jsou stejné jako koncovky podstatných jmen odpovídajícího rodu (a proto podobné αὐτος a určitému členu).

V *jednotném čísle ženského rodu* adjektiva, jejichž kmen končí samohláskou nebo ρ, mají koncovky s α (ne s η). (Je to stejná variace v koncovkách, jakou jsme viděli mezi ήμερα a ἀρχη.) Tak singulár feminina slova ἅγιος je ἁγία, ἁγίαν, ἁγίας, ἁγία. (Žádné adjektivum se neskloňuje jako δοξα.)